

gives jo ikke i § 1, men i § 3, og der staaer udtrykkeligt, at der bliver ikke at tage Hensyn til, hvad Bygningerne med Grund og Haveplads efter deres Bestaaffenhed, Grundens Størrelse osv. i og for sig betragtet kunde anslaaes at være værd, men at derimod Vurderingen bør rette sig efter, hvilken Værdi Bygningerne m. m. maae antages at have som en væsentlig Bestanddeel af den hele samlede Eiendom, og at der navnlig bør tages Hensyn til den Betydning, som Besiddelsen af Bygningerne m. v. har faaet gjennem den særegne Afgang til at faae Fæste paa de tilhørende Bønder, som den har givet deres Eier. Altsaa, hvad enten dette Ord „Tøstens“ føies til i § 1 eller ikke, vil den samme Grundvold være givet for Taxationen.

F. Sørensen: Jeg kan vel see, at det staaer anført der, men det staaer anført som Noget, der muligen ikke kunde have nogen Ret, medens det efter mit Forslag vil staae udtalt saaledes, som Forholdene virkelig ere. Naar man saa kommer til det Sted, hvor Reglerne nærmere angives for, hvad der ved Taxationen skal tages Hensyn til, vil man i § 1 kunne see, hvad der virkelig er tilstede og skal taxeres, men ellers oversees det. Det er forresten ikke Ordet „Tøstens“, men Ordene „som saadanne“, der have den væsentligste Betydning, idet de udtale, at det er Eierne af Bygningerne og Tøsten, der som saadanne i en Række af Aar have havt Udkomst til at blive Fæstere af denne Jord og have den endnu.

M. Jensen: Jeg skal med Glæde høre den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgkreds (Klein) ikke blot min Erkjendtlighed, men ogsaa min Tak, fordi han ved sit Endringsforslag til en ny § 4 i en saa væsentlig Grad har modereret den Mening, som han udtalte ved Sagens forrige Behandling, at den nu betydelig nærmer sig den Opfattelse med Hensyn til Taxationsforretningens Betaling, som jeg dengang gjorde gjældende; men jeg troer alligevel, at det ærede Medlem har gjort urigtigt i kun halvt at gaae ind paa den Grundtanke, som jeg dengang tillod mig at udtale. Min Grundtanke var den, at da disse Forretning-

ger foretages alene efter Ønske af og altsaa til Fordeel for vedkommende Godseier, burde ogsaa denne betale Omkostningerne derved. Nu er vel det ærede Medlem tillige med sine Medforslagsstillere i deres Forslag gaaet ind paa den Tanke, at den første Taxationsforretning udelukkende skal betales af Godseieren, og forsaavidt er altsaa mit Ønske aldeles selvbestgjort, men med Hensyn til Overtaxationsforretningen ere de ærede Medlemmer komne i Mod sætning til sig selv, naar de ikke der ville fastsætte det samme Princip, saa at Godseieren, naar han forlanger Overtaxationsforretningen, skal betale Omkostningerne derved. Den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgkreds siger, at der kunde være fuld Føie for Godseieren til at forlange en Overtaxationsforretning, og at det derfor er ubilligt at paalægge ham Udgifterne derved; men dertil svarer jeg, at naar der er fuld Føie for ham til at forlange et Overskøn, vil det ogsaa vise sig, at han vil have Fordeel deraf, og det vil altsaa være retfærdigt at lade ham betale Omkostningerne. Derimod er der noget Uretfærdigt i, da Taxationsforretningen altid foretages til Fordeel for Godseieren, at lade Fæsteren deltagende i Omkostningerne ved Overtaxationsforretningen, naar denne bliver forlangt af Godseieren. Det er vel saa, at hvis Godseieren uden Føie forlanger en Overtaxationsforretning udført, kan det efter Forslaget paalægges ham at udrede alle Omkostningerne derved, men at han aldeles uden Føie har forlangt den, vil vist sjældent staae klart, og han vil altsaa derved i Reglen paabyrde Fæsteren en Udgift, som det er ubilligt at paalægge dem, alene for at faae Godseierens Ønske gennemført. Derfor mener jeg, at Forslagsstillerne, der erkjende min Grundsætning for rigtig, forsaavidt den første Taxationsforretning angaaer, ogsaa burde kunne gaae ind paa mit Underendringsforslag, der kun gaaer ud paa at fastslaae som Grundsætning ved Overtaxationen, at, naar den forlanges af Godseieren, saa skal han alene betale den, og forsaavidt den forlanges af Fæsteren, skal det staae i Kommissionens Haand, endog at paalægge Fæsteren den hele Udgift, hvis han uden Grund har forlangt Forretningen afholdt, medens det ellers skal være den almindelige